

رئیس دانشدگان مهندسی ساخت و فناوری های صنعتی در گفت وگو با «فرهیختگان» مطرح کرد

استقبال اساتید از تغییر ساختار سنتی علمی دانشگاه آزاد

سارا طاهری
خبرنگار گروه دانشگاه

نظام دانشی دانشگاه آزاد از شهریور ماه سال گذشته تغییرات جدی به خود دیده و به شکل و شمایل جدیدی درآمده است. تشکیل دانشکدگان در سطح کشور با موضوعات جدید، بین رشته‌ای و با رویکرد حل مساله یکی از نتایج این تغییر

علی عسکری، رئیس دانشکدگان مهندسی ساخت و فناوری های صنعتی دانشگاه آزاد ایران درباره دانشکدگان موضوعی معاونت علوم، مهندسی و کشاورزی اظهار کرد: «در حوزه معاونت علوم مهندسی و کشاورزی، تعداد هفت دانشکدگان به نام‌های «مهندسی ساخت و فناوری های صنعتی»، «معدن، نفت و انرژی»، «صنعت ساختمان و محیط زیست»، «ارتباطات، حمل و نقل و لجستیک»، «علوم و فناوری های همگرا و کوانتوم»، «کشاورزی، آب، غذا و فراسودمندها» و «فضای مجازی، هوش مصنوعی و فناوری های پیشرفته» از تابستان ۱۴۰۲ با هدف ماموریت‌گرا کردن رشته‌ها در واحدها و استان های مختلف شکل گرفتند.»

او در ادامه درباره چگونگی درخواست تأسیس دانشکدگان از سوی واحدها، افزود: «با توجه به اینکه استان‌ها و شهرها هر یک ظرفیت های مختلفی دارند و شرایط و موقعیت‌های متفاوتی را طلب می کنند، با در نظر گرفتن آمایش رشته‌ها، تعداد دانشجویان، نسبت دانشجویان به اساتید، زیرساخت‌های فناوری و پژوهشی موجود و شرایط محیطی شهر و استان، تقاضای اولیه تأسیس دانشکده های موضوعی از سوی استان‌ها به سازمان مرکزی دانشگاه ارسال می شود.»

عسکری درباره روند کارهای لازم برای تأسیس دانشکدگان ادامه داد: «با توجه به اینکه هر یک از دانشکدگان موضوعی شاخص های مربوط به خود را دارند، همزمان با درخواست دانشکده موضوعی و ذکر ظرفیت‌ها و برنامه‌های واحد درخواست‌کننده در یک طرح‌نامه مدون، تعداد اعضای هیات علمی، تخصص اعضای هیات علمی، تعداد دانشجو، تعداد گروه‌ها از یک طرف و از سوی دیگر، شرایط محیطی و صنایع مستقر مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. به عنوان مثال، دانشکدگان مهندسی ساخت و فناوری های صنعتی نسبت به دیگر دانشکدگان صنعتی تر است و مباحثی از قبیل قراردادها و تقاضنامه‌ها، اعزام دانشجو به صنعت در طرح پویس، سگانه کارآمدگی، کارآموزی، کارورزی از حوزه وظایف این دانشکدگان است. لذا دانشکده های موضوعی مختلف با شاخص های مختلف در شهرها و واحدهای مختلف با ماموریت مشخص ارزیابی می‌شوند و در صورت داشتن نصاب شاخص‌ها، موافقت تأسیس یک‌ساله می‌گیرند. به طور معمول نیز استان‌ها طرح‌نامه مشخص هر دانشکدگان را با شاخص های مشخص ارائه می دهند. در نهایت شورای دانشی معاونت علوم مهندسی و کشاورزی درخواست‌ها را بررسی می‌کند.»

نزدیک‌تر شدن دانشکدگان به صنعت در معاونت فنی و مهندسی

رئیس دانشکدگان مهندسی ساخت و فناوری های صنعتی دانشگاه آزاد در توضیح فعالیت دانشکده‌های موضوعی زیر نظر خود بیان کرد: «چون این دانشکدگان به نسبت شش دانشکدگان دیگر به صنعت نزدیک‌تر است و مباحثی از قبیل قطعه‌سازی و ماشین‌سازی که بخش مهمی از صنعت را در بر دارد به این دانشکده مربوط می‌شود، در نتیجه به دانشکده‌های مختلف ماموریت‌های مربوط به ظرفیت و زیست بوم صنعتی استان خود را می دهد. به عنوان مثال در جابایی دانشکده‌های موضوعی مهندسی ساخت و فناوری های صنعتی به شرایط استان‌ها توجه شد و از آنها خواسته شد برنامه مدونی برای مشارکت در سامانه ست (مخفف واژه سکوی تولید، تضمین و تامین) داشته باشند. بنابراین می‌توان گفت که دانشکده‌ها در شهرها و واحدهای مختلف کشور به منظور یک ماموریت مشخص موافقت می‌گیرند و پس از آن وظیفه دارند در حوزه عملیاتی نمودن آن ماموریت تلاش کنند. همچنین مقرر شده است فعالیت‌های دانشکده‌های موضوعی از طرف معاونت علوم، مهندسی و کشاورزی چندین بار در سال بر اساس طرح‌نامه و برنامه یک ساله اولیه ارائه‌شده از طرف واحد مورد ارزیابی قرار بگیرد. سعی شده تا به استان‌هایی مجوز فعالیت دانشکدگان مهندسی ساخت و فناوری‌های صنعتی داده شود که حتما زیست‌بوم صنعتی در استان مورد تقاضا داشته باشند. بدین منظور در ارزیابی واحدها صنایع خرد و کلان استان یا میزان صنایع متمرکز بر روی قطعه‌سازی مورد توجه و ارزیابی قرار می‌گیرند.»

او درباره مواردی که برای موافقت تشکیل این دانشکدگان در واحدها مورد ارزیابی قرار می‌گیرد، اظهار کرد: «اعزام دانشجو به صنعت، قراردادهای صنعتی، نشریات، کنفرانس‌ها و جهت دهی اعضای هیات علمی به

بود. براساس ساختار جدید روسای دانشکدگان‌ها انتخاب

شده و هریک گروه‌های علمی کشوری را مدیریت می‌کنند. در همین راستا هم قرار است دانشکده‌های جدید با در نظر گرفتن امکانات و اطلاعات آمایشی در دل واحدها و استان‌ها تشکیل شود. مثلا شورای دانشی معاونت علوم، مهندسی و کشاورزی دانشگاه آزاد اسلامی ۲۸ فروردین ماه براساس شاخص‌ها با راه‌اندازی هفت دانشکده موضوعی «فضای مجازی، هوش

سمت ماموریت دانشکده از موارد مهمی هستند که در این دانشکده‌های موضوعی مورد ارزیابی قرار می‌گیرند.»

عسکری درباره دلایلی که ۷ دانشکدگان به آنها نام‌گذاری شدند، توضیح داد: «با توجه به موضوعات حاضر تکنولوژیکی در دنیا و پیش‌بینی موضوعات علمی و فناوری آینده نام‌گذاری های دانشکدگان انجام شده است. دانشکدگان ساخت و مهندسی فناوری های صنعتی نیز با توجه به اهمیت موضوعات مهم حال حاضر و آینده کشور و با تاسی به سخنان مقام‌معظم‌رهبری و شعارهای انتخابی ایشان برای سال‌های اخیر نام‌گذاری شده است.»

رئیس دانشکدگان مهندسی ساخت و فناوری‌های صنعتی دانشگاه آزاد درخصوص اقداماتی که زیر نظر این دانشکدگان تا امروز انجام شده، بیان کرد: «تا به امروز چند استان از قبیل اصفهان، یزد، شیراز، قزوین و آذربایجان شرقی مورد ارزیابی گرفته‌اند. توانایی ارتباط گرفتن با صنایع خرد و کلان در این استان‌ها با دقت بررسی شده و سعی بر آن بوده تا مجوز دانشکده‌ها با در نظر گرفتن شرایط آن استان صادر شود.»

۶ دانشکدگان موضوعی با سامانه «ست» مرتبط می‌شوند

او در ادامه بیان اقدامات دانشکدگان مهندسی ساخت و فناوری های صنعتی دانشگاه آزاد گفت: «سامانه ست در اسفند ماه ۱۴۰۲ توسط رئیس دانشگاه افتتاح شد. به دلیل اینکه قطعه‌سازی در بسیاری از صنایع کاربری دارد، این سامانه ابتدا با محوریت دانشکدگان مهندسی ساخت و فناوری‌های صنعتی ایجاد شد و پیش‌بینی می‌شود که ۶ دانشکدگان موضوعی دیگر نیز در آینده با این سامانه ارتباط برقرار کنند. به دلیل نزدیکی سیاست‌های واحد تبریز با دانشکدگان مهندسی ساخت و فناوری‌های صنعتی، مسئولیت سامانه ست به این دانشکده سپرده شده است. بنابراین سعی بر آن شده تا در جابایی و چیدمان دانشکده‌های موضوعی مهندسی ساخت و فناوری‌های صنعتی در کشور ظرفیت‌ها و توانمندی‌های واحد و استان مربوطه در پیشبرد اهداف سامانه ست مورد توجه قرار گیرد.»

عسکری درباره علت ایجاد سامانه ست توضیح داد: «سامانه ست به منظور ایجاد تسهیلگری بین کارفرما و پیمانکار ایجاد شده است. به بیان دیگر، از اعتبار دانشگاه آزاد اسلامی به نفع پیمانکار و کارفرما به صورت همزمان استفاده می‌شود. همچنین برای گام بعد در نظر داریم تا امر بازرسی در صنعت، در قالب دانشگاه آزاد توسط اعضای هیات علمی متخصص این دانشگاه انجام شود. یکی از پارامترهای مهم در ارزیابی، همین حرکت در جهت مأموریت مشخص شده برای دانشکده‌های مهندسی ساخت و فناوری‌های صنعتی است. اگر مأموریت واحد در حوزه نفت است، باید در راستای قطعات حوزه‌های صنایع و ماشین‌آلات نفتی حرکت کند. به عنوان مثال مأموریت واحد تبریز در حوزه اتوماسیون تولید است که باید فعالیت این دانشکده موضوعی با جهت‌دهی به این سمت باشد.» او در ادامه افزود: «در کنار گروه‌های سنتی که در کنار ساختار دانشگاه وجود داشت، گروه‌های دانشی ذیل دانشکده‌های موضوعی شکل خواهند گرفت. این گروه‌های دانشی با توجه به تخصص اعضای هیات‌علمی واحدها در رشته‌های مربوط زیر نظر دانشکده‌های مهندسی ساخت و فناوری‌های صنعتی و با در نظر گرفتن مأموریت‌های خاص شکل می‌گیرند. البته باید هر دانشکده با توجه به ماموریت خود حداقل ۳ گروه دانشی تعریف کند.»

رئیس دانشکدگان مهندسی ساخت و فناوری‌های صنعتی دانشگاه آزاد افزود: «این گروه‌های دانشی یکی‌سری گروه‌های میان‌رشته‌ای هستند که از آن ساختار سنتی آموزشی گذشته، در طرح‌پایش مشکلات و مسائل اعضای هیات علمی از رشته‌های مختلف مانند مکانیک، برق، صنایع، مهندسی مواد و... ذیل یک گروه دانشی حاضر شده و در راستای مأموریت‌های تعریف‌شده واحد و استان حرکت می‌کنند. این اقدام با توجه به آنکه دنیا به سمت موضوعات میان‌رشته‌ای حرکت کرده و کمتر موضوعی وجود دارد که صرفا مهندسان یک رشته خاص روی آن کار کنند، اهمیت ویژه‌ای دارد. همچنین، موضوع گروه‌های دانشی میان‌رشته‌ای، جذاب است و این ظرفیت را دارد تا دانشگاه را به سمت موضوعات نوین حرکت دهد.»

مصنوعی و فناوری‌های پیشرفته» ، «صنعت ساختمان و محیط زیست» ، «معدن، نفت و انرژی» ، «ارتباطات، حمل و نقل و لجستیک» ، «علوم و فناوری‌های همگرا و کوانتومی» و «مهندسی ساخت و فناوری‌های صنعتی» و «کشاورزی، آب، غذا و فراسودمندها» برای واحد دانشگاهی مشهد و همچنین دانشکده موضوعی «کشاورزی، آب، غذا و فراسودمندها» برای واحد سبزوار موافقت کرد. در استان هرمزگان برای واحد

دانشکدگان‌ها نماد دوره‌گذار دانشگاه آزاد هستند

او در مورد تغییرات احتمالی شکل وظایف ساختار دانشی معاونت علوم، مهندسی و کشاورزی بعد از تغییر ساختار دانشکدگان گفت: «تا حدودی این وظایف تغییراتی را به همراه خواهد داشت. امروز دانشگاه در حال گذار از حالت سنتی به یک حالت میان‌رشته‌ای است که بیشتر نیازمند به علم و فناوری است. اما این دوره‌گذار هنوز کامل نشده است.» رئیس دانشکدگان مهندسی ساخت و فناوری‌های صنعتی دانشگاه آزاد در ادامه افزود: «این اقدام در نظام آموزش عالی کشور، گام مهم روبه جلو است و طرح بسیار نو و مفیدی است که با اجرای درست آن در سطح دانشگاه آزاد در یک یا دو سال آینده شاهد خروجی‌های بهتر خواهیم بود.»

تأثیر اطلاعات آمایشی

در جابایی دانشکده‌های موضوعی

عسکری در مورد تغییرات احتمالی ساختار جدید تعریف دانشجو و استاد در سند آمایش سرزمین بیان کرد: «یکی از مواردی که در جابایی دانشکده‌های موضوعی اتفاق می‌افتد، اطلاعات آمایشی است که از حوزه سنجش و پذیرش دانشگاه آزاد گرفته می‌شود. سرانه هیات علمی، تعداد مؤثر اعضای هیات‌علمی به این معنی که به اساتید با درجات علمی مختلف ضریب‌های مختلفی می‌خورد. همچنین، تعداد مؤثر دانشجو در مقاطع مختلف و حتی توزیع دانشجو در رشته‌های مختلف نیز ضریب می‌خورد.» او در ادامه توضیحات خود افزود: «هر یک از این دانشکده‌ها یک‌سری گروه‌های اصلی دارند. مانند گروه مهندسی مکانیک و مواد که از گروه‌های اصلی دانشکده‌های مربوط به دانشکدگان مهندسی ساخت و فناوری‌های صنعتی است. برخی گروه‌های فرعی دارند مثلا گروه فیزیک گرایش حالت جامد یکی از گروه‌های دانشکدگان مهندسی ساخت و فناوری‌های صنعتی است. بنابراین از نگاه اطلاعات آمایشی این انتظار وجود دارد که واحدهای دانشگاهی درخواست‌کننده مجوز، در این گروه‌های اصلی حداقل‌ها را داشته باشند.»

رئیس دانشکدگان مهندسی ساخت و فناوری‌های صنعتی دانشگاه آزاد اسلامی در ادامه گفت: «واحدهای دانشگاهی باید بدانند در سال‌های اخیر چند دانشجو داشته و روند جذب دانشجو به چه سمتی است. آیا تعداد دانشجو کم شده یا بیشتر شده است؟ همه اینها در اصل در آن اطلاعات آمایشی سنجیده می‌شود. آن‌هم به این دلیل است که این قصد وجود دارد که مأموریت مشخصی که واحد دنبال می‌کند، به صورت واقعی دنبال شود. یعنی دانشکده‌هایی که عضو هیات علمی در این حوزه نداشته باشند، بالطبع خیلی کاربری نخواهند داشت.» عسکری درباره شاخص‌هایی که برای این دانشکدگان مشخص شده گفت: «یک‌سری شاخص‌ها برای دانشکدگان تعریف شده که هر دانشکدگان شاخص‌های متفاوتی را دارد و بعضا شاخص‌ها برای هرکدام فرق می‌کند. به عنوان مثال دانشکدگان صنعت ساختمان به طور طبیعی شاخص‌های متفاوتی با دانشکدگان مهندسی ساخت و فناوری‌های صنعتی دارد. بنابراین یک‌سری شاخص‌هایی تعریف شد که آن شاخص‌ها از یک‌سو براساس اطلاعات آمایشی و از سوی دیگر، برمبنای گروه‌های اصلی مانند اعضای هیات، تعداد دانشجو و توزیع دانشجو هستند.»

استقبال اساتید

از تغییر ساختار سنتی علمی دانشگاه

رئیس دانشکدگان مهندسی ساخت و فناوری‌های صنعتی دانشگاه آزاد درباره چگونگی اجرای ساختار در واحدها اظهار کرد: «به صورت طبیعی چون طرح نو و بدیعی است، چا انداختن آن در ابتدا سخت است. در این چند وقت که مجوز دانشکده مهندسی ساخت و فناوری‌های صنعتی صادر شده، از سوی واحدها و استان‌ها از آن استقبال خوبی شده است. علت آن نیز پاسخگو نبودن شکل سنتی دانشگاه با نیازهای جامعه و صنعت است. زیرا رشته، مرز عضو هیات علمی نیست و تخصص و ریزگرایش موضوعی که استاد روی آن کار کرده، عامل وجه تمایز افراد می‌شود. از سوی دیگر، اعضای هیات علمی علاقه دارند در حوزه تخصصی خود کار کنند و کاری را انجام دهند که هم برای دانشگاه مفید باشد و هم دانشگاه برای او مفید.» عسکری ادامه داد: «با

ضرورت ترویج گفتمان مقاومت برای خانواده دانشگاه آزاد

نتایج آن را به سایر اساتید و دانشجویان جهان و اسلام تسهیم کنند.

یکی از برنامه‌های علمی که توسط دانشگاه آزاد کرمان پیگیری و اجرا شده است برنامه گفتمان مقاومت اسلامی و تمدن نوین اسلامی است که شامل سه شورا و با همکاری تعدادی از همکاران مرتبط از استان‌های مختلف کشور تشکیل شده است. از آنجا که ما در جهان در جنگ پارادایم‌ها به سر می‌بریم که از یک طرف گفتمان تمدن غرب و از طرف دیگر گفتمان تمدن اسلامی را داریم و نهاد دانشگاه به‌عنوان یک نهاد آموزشی در مقابل گفتمان غرب می‌تواند برای تبیین گفتمان مقاومت اسلامی و تقویت آن تلاش کند و از لحاظ دانشی و ترویج آن در سطح جامعه نقش مهمی را ایفا نماید و شناسایی پیامدهای گفتمان مقاومت اسلامی و تأثیرات مؤثر آن بر تحولات منطقه تبیین ضرورت شکل‌گیری گفتمان مقاومت در راه نیل به تمدن نوین اسلامی را الزام‌آور می‌کند و دانشگاه می‌تواند با معرفی چهره‌های ماندگار مقاومت و آشناسازی مردم

با تجارب و فعالیت‌های آنها زمینه را برای تفکر، پژوهش و نظریه‌پردازی در این خصوص آماده سازد. از طرف دیگر از آنجا که گفتمان مقاوت و تمدن نوین اسلامی می‌تواند همه افراد، مذاهب و فرقه‌های گوناگون را دور هم جمع کند و یک هم‌افزایی بزرگ را برای فرآیند مقاومت شکل دهد، لذا ترویج این مهم برای خانواده دانشگاه آزاد یک ضرورت جدی محسوب می‌شود و حاج قاسم به‌عنوان نماد گفتمان و یک انسان به تمام معنا واقعی خود معرف مقاومت در معنای واقعی است. در ادامه لازم به ذکر است در این برنامه می‌توان با آسیب‌شناسی و احصای ضعف‌ها در زمینه‌های گوناگون فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و... و آوردن آنها در قالب پژوهش کمک بزرگی به حل چالش‌های موجود کند و از آنجایی که فرهنگ و مباحث فرهنگی به‌عنوان یک فاکتور مهم در شکل‌گیری و ماندگاری مقاومت نقش دارند لذا نیاز به بسترسازی پرزنگ‌تر در این خصوص ضرورت دارد.